เอกสารแจกฟรี
ปีที่ 4 ฉบับที่ 9 กันยายน 2560

DDC WATCH
จับตาโรคและภัยสุขภาพ

โรคพิษสุนัขบ้า.....
เพชฌฆาตใกล้ๆ ตัว

โรคพิษสุนัขบ้ายังคงเป็นปัญหาที่สำคัญ ทั้งแพร่โรคและก่อโรคในสัตว์ และทำให้เสียชีวิตในคน แต่โรคนี้สามารถ**ป้องกันได้**ด้วยเข้ารับการ**ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าภายหลังสัมผัสโรค**

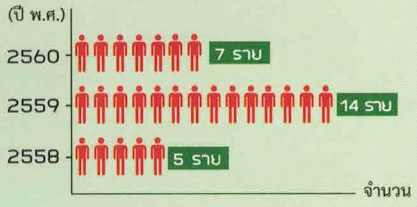
ผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่ไม่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าภายหลังสัมผัสโรค

จำนวน**ผู้เสียชีวิตที่เพิ่มขึ้น** เกิดจาก**ความครอบคลุม**ของการ**ฉีดวัคซีนป้องกัน**โรคพิษสุนัขบ้าในสุนัขในปี พ.ศ. 2558 **ลดลงมากถึง 8 เท่า** เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2557

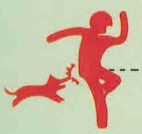
ปัจจัยของความสำเร็จในการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า หน่วยงานภาคีเครือข่ายต้องร่วมกันให้ความครอบคลุมวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และคนที่สัมผัสสัตว์สงสัยโรคพิษสุนัขบ้าทุกคนควรเข้าพบแพทย์เพื่อรับการฉีดวัคซีนหลังสัมผัสโรค ในผู้เลี้ยงสัตว์ปฏิบัติตามกฎหมายตามพระราชบัญญัติในการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า

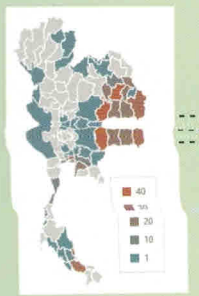
จำนวนผู้เสียชีวิต

แหล่งข้อมูล สำนักระบาดวิทยา ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2560

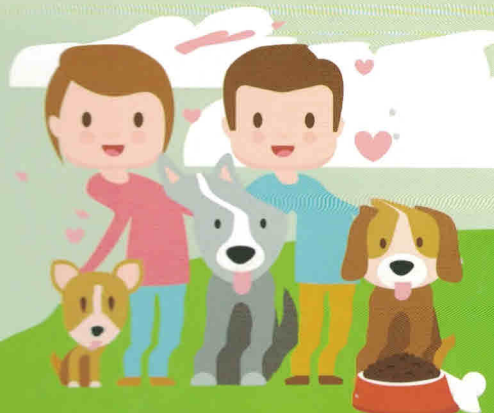
พื้นที่ซ้ำซากที่พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า ได้แก่ ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ และชลบุรี

จังหวัดที่พบสัตว์เป็นโรคพิษสุนัขบ้า ปี 2560 พบทั่วประเทศไทย

ตามพระปณิธาน
ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
เจ้าฟ้าจุฬาภรณ์วลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

เป้าหมายเพื่อการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า
ให้หมดไปจากประเทศไทยภายในปี พ.ศ. 2562

กระทรวงสาธารณสุข
MINISTRY OF PUBLIC HEALTH
กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

“ใต้ร่มพระบารมี งาน Rabies กับการสาธารณสุขไทย”

จากการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าที่ผ่านมา โดยความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน
ทำให้จำนวนผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าลดลงอย่างต่อเนื่อง
แต่ยังไม่สามารถลดจำนวนผู้เสียชีวิตให้เป็นศูนย์

ด้วยพระปณิธานที่ **ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณ์วลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี** ทรงเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในการดูแลทุกข์สุขของพสกนิกรชาวไทย รวมถึงสรรพชีวิตภายใต้ร่มพระบารมีให้ได้รับความผาสุก และขออัญเชิญพระกระแสรับสั่งเมื่อครั้งเสด็จทอดพระเนตรการดำเนินงานของศูนย์ดูแลสุนัขจรจัดของกองทัพเรือ ณ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2559 ว่า

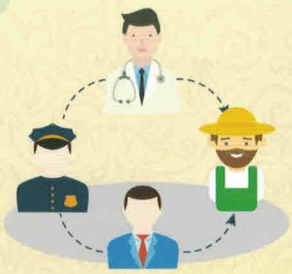

**“ทรงห่วงใยปัญหาโรคพิษสุนัขบ้าที่เป็นปัญหาสำคัญของชาติ”
และทรงมีพระประสงค์ให้โรคพิษสุนัขบ้าหมดไปจากประเทศไทย**

เพื่อเป็นการน้อมเกล้าจารึกพระเกียรติคุณที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทย และสรรพชีวิต **เนื่องในโอกาสวันมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 60 พรรษา ของศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณ์วลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี จึงมีการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า** ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณ์วลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี มีเป้าหมายเพื่อการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปจากประเทศไทย ภายในปี พ.ศ. 2562 มีประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์
2. การจัดการระบบศูนย์พักพิงสัตว์
3. การเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุม และดูแลรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในคน
4. การขับเคลื่อนการดำเนินงานโรคพิษสุนัขบ้าในท้องถิ่น
5. การประชาสัมพันธ์
6. การบูรณาการและการบริหารจัดการข้อมูลโรคพิษสุนัขบ้า
7. การติดตามและประเมินผล
8. การพัฒนานวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี

จากโครงการพระปณิธาน

ทำให้เกิดการบูรณาการการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ระหว่างหน่วยงานภาคีเครือข่าย เช่น **กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย สำนักนายกรัฐมนตรี และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์** อย่างเข้มข้นยิ่งขึ้น โดยเน้นประชาชนเป็นผู้รับประโยชน์ที่สำคัญ

"ความสำเร็จ...อยู่ไม่ไกล"

การทำงานอย่างเป็นทีม
ของหน่วยงานภาคีเครือข่าย

1. รณรงค์การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ได้ครอบคลุมมากกว่าร้อยละ 80
2. ติดตามผู้สัมผัสสัตว์สงสัยให้เข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้ได้ทุกราย
3. ให้ความรู้ เพื่อเพิ่มความตระหนักแก่ประชาชน
4. กำหนดข้อบัญญัติโดยที่ประชาชนมีส่วนร่วม

ความร่วมมือ ร่วมใจ ของประชาชน

- พบแพทย์ภายหลังถูกสัมผัสสัตว์สงสัยโรคพิษสุนัขบ้าเพื่อเข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าแม้เป็นแผลเพียงเล็กน้อย
- ผู้เลี้ยงสัตว์ต้องนำสุนัขและแมวไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นประจำทุกปี
- ผู้เลี้ยงสัตว์ต้องรู้กฎหมายเป็นประโยชน์ต่อตนเอง

กฎหมายน่ารู้....เจ้าของสุนัข

โรคพิษสุนัขบ้า
เป็นโรคที่ต้องแจ้ง
เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
ตามกฎหมาย
พรบ.โรคติดต่อ
พ.ศ. 2558

เจ้าของสัตว์
ต้องนำสุนัขไปฉีดวัคซีน
ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
เมื่ออายุ 2-4 เดือน
หากฝ่าฝืน
มีโทษปรับ
ไม่เกิน 200 บาท

เจ้าของสุนัข
ที่ออกไปกัด
คนนอกบ้าน
จะต้องชดใช้ค่าเสียหาย
และค่ารักษาพยาบาล
ให้ผู้ถูกกัด

หากผู้ถูกกัดเสียชีวิต
ต้องเสียค่าปลงศพ
รวมไปถึงค่าเลี้ยงดูบุตร
ของผู้ถูกกัด
และจำคุกไม่เกิน 1 เดือน
ปรับไม่เกิน 1,000 บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

ร่วมกันทำ ป้องกันได้

สิ่งที่ต้องทำ...ในการกำจัดโรคจากทุกภาคส่วน

- ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเครือข่าย
- การเพิ่มความครอบคลุมการฉีดวัคซีนป้องกันโรคในสัตว์ ให้ได้มากกว่าร้อยละ 80 ของประชากรสัตว์ที่มีเจ้าของ
- คนที่สัมผัสสัตว์สงสัยโรคพิษสุนัขบ้าทุกคน ควรเข้าพบแพทย์เพื่อรับการฉีดวัคซีนหลังสัมผัสโรค
- การใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติในการป้องกันควบคุมโรค ทั้งสำหรับเจ้าหน้าที่และประชาชน

กฎหมายน่ารู้

- ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 กำหนดไว้ว่าโรคพิษสุนัขบ้า เป็นโรคที่ต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย ได้แก่ เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
- ตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535 ระบุว่า
  - เจ้าของสัตว์ต้องนำสุนัขไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า เมื่ออายุ 2-4 เดือน หากฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน 200 บาท
  - สัตว์ที่ปล่อยออกมาในที่สาธารณะ ไม่มีเครื่องหมาย และระบุเจ้าของไม่ได้ จะถูกจับไปขัง 5 วัน หากไม่มีผู้มารับจะถูกทำลาย

- ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ระบุว่า
  - เจ้าของสุนัขที่ออกไปกัดคนนอกบ้าน จะต้องชดใช้ค่าเสียหายและค่ารักษาพยาบาล และหากผู้ถูกกัดเสียชีวิต ต้องเสียค่าปลงศพ รวมไปถึงค่าเลี้ยงดูบุตรแก่ฝ่ายที่เสียหาย และจำคุกไม่เกิน 1 เดือน ปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

สายด่วนกรมควบคุมโรค 1422

ACCESS ONLINE QR CODE

http://203.157.15.110/boe/viewddcw.php

ที่ปรึกษา	ธนรักษ์ ผลิพัฒน์ พจมาน ศิริอารยาภรณ์
ผู้เขียน	อรพิรุฬห์ ยุรชัย สำนักโรคติดต่อทั่วไป
กองบรรณาธิการ	เสาวพักตร์ ฮิ้นจ้อย สิริลักษณ์ รังษีวงศ์ บริมาศ ศักดิ์ศิริสัมพันธ์ นิยดา ยศวัฒน
ออกแบบ	นัชนันท์ รองเลื่อน
จำนวน	13,000 ฉบับ
จัดทำโดย	สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค อาคาร 4 ชั้น 6 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000 โทรศัพท์ 0 2590 1723 โทรสาร 0 2590 1784

เผยแพร่ทางเว็บไซต์สำนักระบาดวิทยา : www.boe.moph.go.th สำนักระบาดวิทยา